

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 250/2525

นางประมวล อิทธิกุลโจทก์ นายสนธิ เอกชัยจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 164, ป.พ.พ. มาตรา 419

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้ตกลงขายหุ้นของบริษัท อ. ให้แก่สามีโจทก์ แต่จำเลยไม่โอนหุ้นที่ตกลงซื้อขายให้แก่สามีโจทก์จนกระทั่งสามีโจทก์ได้ถึงแก่กรรม โจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของสามีไม่ประสงค์จะซื้อหุ้นดังกล่าวอีก ทั้งการซื้อขายหุ้นมิได้ทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดจึงเป็นโมฆะ โจทก์ได้บอกเลิกสัญญาซื้อขายหุ้นแล้ว ขอให้บังคับจำเลยคืนเงินค่าซื้อหุ้นแก่โจทก์ ดังนี้เป็นการฟ้องเรียกทรัพย์สินซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164 และกรณีไม่ใช่ลามิควรรได้เพราะการที่จำเลยรับเงินค่าซื้อหุ้นไว้จากสามีโจทก์เป็นการรับไว้ โดยมีมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ จึงนำกำหนดอายุความ 1 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 419 มาใช้แก่คดีนี้ไม่ได้ บัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายประมวลรัษฎากรที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 206 ลงวันที่ 15 กันยายน 2519 ข้อ 19 มิได้กำหนดให้ใบรับเงินค่าซื้อหุ้นบริษัทต้องปิดอากรแสตมป์ ดังนั้น ใบรับเงินค่าซื้อหุ้นแม้มิได้ปิดอากรแสตมป์ก็ใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ ข้อที่จำเลยให้การต่อสู้คดีไว้ แต่ศาลชั้นต้นมิได้กำหนดเป็นประเด็นข้อพิพาท และจำเลยก็มีได้โต้แย้งคัดค้าน ถือว่าจำเลยสละประเด็นข้อนี้แล้ว จึงเป็นข้อที่มีได้วากันมาแต่ศาลชั้นต้น ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้ตกลงขายหุ้นของบริษัทอิทธิชัย จำกัด ให้แก่สามีโจทก์ สามีโจทก์ได้ชำระเงินค่าหุ้นให้จำเลยแล้วแต่จำเลยไม่จัดการโอนหุ้นให้สามีโจทก์ ต่อมาสามีโจทก์ถึงแก่กรรม โจทก์เป็นผู้จัดการมรดก ไม่ประสงค์จะซื้อหุ้นดังกล่าวอีก ทั้งการซื้อขายหุ้นมิได้ระบุเลขที่หุ้นของจำนวนหุ้นที่ซื้อขาย ไม่มีพยานลงลายมือชื่อในหลักฐานการซื้อขาย จึงตกเป็นโมฆะ โจทก์ได้บอกเลิกการซื้อขายแก่จำเลยแล้วขอให้จำเลยคืนเงินค่าซื้อหุ้นแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า จำเลยรับเงินค่าซื้อหุ้นไว้ในฐานะตัวแทนของบริษัทอิทธิชัย จำกัด ไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว จำเลยพร้อมที่จะโอนหุ้นที่ซื้อขายให้โจทก์ และฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนเงินแก่โจทก์ ตามฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า ที่จำเลยฎีกาว่าโจทก์มิได้ฟ้องภายใน ๑ ปี คดีโจทก์ขาดอายุความตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๑๙ นั้น พิจารณาคำฟ้องของโจทก์แล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องสัญญาซื้อขายหุ้นกัน โดยจำเลยเป็นผู้ขาย การที่จำเลยรับเงินค่าซื้อหุ้นไว้จากสามีโจทก์เป็นการรับไว้โดยมีมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ กรณีจึงไม่เป็นเรื่องลามิควรรได้อย่างที่จำเลยต่อสู้และฎีกาขึ้นมา แต่เป็นเรื่องฟ้องเรียกทรัพย์สินซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องอยู่ในบังคับแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๖๔ คือมีอายุความ ๑๐ ปี ที่จำเลยฎีกาว่า เอกสารหมาย จ.๘ ที่โจทก์อ้างมิได้ปิดอากรแสตมป์ต้องห้ามมิให้ใช้เป็นหลักฐานในคดีแพ่ง ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๑๘ นั้น เห็นว่า บัญชีอัตราอากรแสตมป์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑๙ มิได้กำหนดให้ใบรับเงินค่าซื้อหุ้น

บริษัทต้องปิดอาคารแสดมภ์ ฉะนั้น จึงใช้เอกสารหมาย จ.๘ เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า ศาลไม่ควรพิพากษาให้จำเลย คืนเงินให้โจทก์ควรให้โจทก์รับหุ้นไปจากจำเลย เพราะจำเลยได้ให้การไว้แล้วว่า จำเลยไม่ขัดข้องที่จะแบ่งหุ้นให้โจทก์นั้น เห็นว่า แม้จำเลยจะให้การดังกล่าวแต่เมื่อศาลชั้นต้นชี้สองสถานไม่ได้กำหนดปัญหานี้เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้และจำเลยมิได้คัดค้าน ถือว่าจำเลยสละประเด็นข้อนี้แล้ว จึงเป็นปัญหาที่มีได้ว่ากันมาแต่ศาลชั้นต้น ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พิพากษายืน

องค์คณะ

บรรเทONG ฎีกฤษฎณา · ชลุตม์ สว้สดีท้ต · สุร้ช รัตนอดม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/250/2525>